

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/
BM-II.059.2.52.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie poselskie 1095 Pana Posła Wojciecha Króla w sprawie tzw. emerytur czerwcowych, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z nowym algorytmem ustalania wysokości emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r., którzy zostali objęci reformą emerytalną, świadczenie osoby przechodzącej na emeryturę w czerwcu, obliczane z zastosowaniem tzw. nowych zasad wymiaru określonych w art. 25-26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹, było zwykle niższe od świadczenia tej osoby, gdyby przeszła na emeryturę w kwietniu lub maju danego roku. Spowodowane to było tym, że suma wskaźników waloryzacji kwartalnej, którymi zostałyby objęte składki emerytalne oraz kapitał początkowy przy przejściu na emeryturę w kwietniu lub maju, jest zazwyczaj wyższa od wskaźnika waloryzacji rocznej, który stosuje się przy ustalaniu emerytury w czerwcu danego roku.

Doraźne rozwiązanie tej kwestii, z którego skorzystały osoby przechodzące na emeryturę w czerwcu 2020 r., zawiera ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2². Zgodnie z jej art. 53, w przypadku ustalania wysokości emerytury w czerwcu 2020 r., waloryzacji składek stanowiących podstawę obliczenia emerytury dokonuje się w taki sam sposób, jak przy ustalaniu wysokości emerytury w maju 2020 r., jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego. Celem tej regulacji było to, aby podstawa wymiaru emerytury ustalona na dzień 1 czerwca 2020 r. nie była niższa od ustalonej na dzień 31 maja tego roku.

Natomiast kwestia nowo przyznawanych tzw. emerytur czerwcowych została uregulowana w ustawie z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw³. Zmiany przewidziane tą ustawą weszły w życie z dniem 18 września 2021 r. i dotyczyły emerytur przeliczonych w czerwcu 2021 r. oraz miały obowiązywać na przyszłość. W ten sposób na stałe wprowadzono rozwiązanie, które zafunkcjonowało w 2020 r.

W ustawie tej nie przewidziano jednak regulacji, które dawałyby możliwość ustalenia na nowo wysokości emerytury (z uwzględnieniem zmian dotyczących sposobu waloryzacji składek emerytalnych oraz kapitału początkowego) osobom, którym już ustalono wysokość emerytury w czerwcu w latach poprzednich (2009-2019), których dotyczy zapytanie

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, z późn. zm. dalej powoływanej jako: „ustawa emerytalna”.

² Dz. U. poz. 875.

³ Dz. U., poz. 162, z późn. zm.

poselskie, gdyż przyjęto generalną zasadę, że proponowane przepisy dotyczą jedynie osób przechodzących na emeryturę od czerwca 2021 r.

Konstytucyjność zasad przyznawania tzw. "emerytur czerwcowych" na wniosek zgłoszony przed 1 czerwca 2021 r. zakwestionował Trybunał Konstytucyjny w przywołanym w zapytaniu poselskim wyroku z dnia 15 listopada 2023 r. (sygn. akt P 7/22). Orzeczenie zostało wydane w składzie Stanisław Piotrowicz, Justyn Piskorski, Piotr Pszczółkowski, Bartłomiej Sochański oraz Wojciech Sych. Sejm RP, uchwałą z 6 marca 2024 r. w sprawie usunięcia skutków kryzysu konstytucyjnego lat 2015–2023 w kontekście działalności Trybunału Konstytucyjnego, stwierdził, że uchwała Sejmu RP z 15 września 2017 r., dotycząca wyboru sędziego Trybunału Konstytucyjnego Justyna Piskorskiego, została podjęta z rażącym naruszeniem prawa, a tym samym pozbawiona jest mocy prawnej i nie wywołała skutków prawnych. Dodatkowo, Sejm w uchwale z dnia 6 marca 2024 r. w sprawie usunięcia skutków kryzysu konstytucyjnego lat 2015–2023 w kontekście działalności Trybunału Konstytucyjnego stwierdził, że funkcję Prezesa Trybunału Konstytucyjnego sprawuje osoba nieuprawniona, a w konsekwencji wszystkie decyzje proceduralne, w tym wyznaczenie składów orzekających, podejmowane przez Julię Przyłębską, mogą być podważane. W konkluzji Sejm RP podniósł, że uwzględnienie w działalności organu władzy publicznej rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego, wydanych z naruszeniem prawa, może zostać uznane za naruszenie zasady legalizmu przez ten organ. Uwagi te odnoszą się do sposobu i zakresu uwzględniania skutków rozstrzygnięcia, które wydał Trybunał Konstytucyjny w sprawie P 7/22.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – bez względu na ocenę trafności argumentacji konstytucyjnej podniesionej w przywołanej sprawie przez Trybunał Konstytucyjny – postrzega poruszone w niej zagadnienie nie tyle w perspektywie wykonania rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego, co raczej w kategoriach rozwiązania problemu określonej grupy emerytów, których świadczenia zostały ukształtowane w niekorzystny sposób na skutek przejścia przez nich na emeryturę w czerwcu w latach 2009-2019. W ocenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zagadnienie to jest doniosłe i wymaga adekwatnego do jego wagi rozwiązania.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace i analizy o charakterze prawnym, ekonomicznym i organizacyjnym, których celem jest określenie sposobu rozwiązania tej kwestii. W tym zakresie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej współdziała z Ministrem Finansów oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Rozwiązanie problemu podniesionego w zapytaniu posła Wojciecha Króla możliwe jest w różnych wariantach i różnych horyzontach czasowych, które mają wpływ na skutki finansowe tych regulacji. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie podjęło jeszcze rozstrzygnięcia co do ostatecznego ich kształtu. W momencie, w którym Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmie w tej materii stosowne decyzje, poinformuję o nich Pana Posła Wojciecha Króla odrębnym pismem.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/